

NOZARES PPP REALIZĀCIJAS PRAKSE LATVIJĀ

Salīdzinoši ar pārējām pētītajām nozarēm, komunālo un sociālo pakalpojumu nozarē ir lielākais realizēto PPP projektu skaits (skatīt tabulu nr.41), kas galvenokārt realizēti tādās sfērās, kā siltumapgāde, ūdensapgāde un atkritumu saimniecība.

TABULA NR.1: LATVIJĀ REALIZĒTIE UN PLĀNOTIE KOMUNĀLO UN SOCIĀLO PAKALPOJUMU NOZARES PPP PROJEKTI

PROJEKTS	PARTNERI, IZMANTOTAIS PPP MODELIS	UZSĀKŠANAS GADS, TERMIŅŠ	IEGULDĪJUMU APJOMS	KOMENTĀRI
Ūdensapgāde un kanalizācija Elejā	Elejas pagasta padome un SIA „Apsaimniekošanas serviss” Koncesija	Līgums: 01.2005. Termiņš: 10 gadi	--	--
Siltumapgāde Siguldā	Siguldas pilsētas dome un SIA „Wesemann” Koncesija	Līgums: 10.2004. Termiņš: 30 gadi	LVL 722 954,-	Projektam ir piesaistīts ERAF līdzfinansējums ¹
Notekūdeņu attīrīšana Gulbenē	Gulbenes pilsētas dome un SIA „ALBA” Koncesija	Līgums: 09.2003. Termiņš: 10 gadi	LVL 1,27 milj.	--
Ūdens apgāde Gulbenē	Gulbenes pilsētas dome un SIA „ALBA” Koncesija	Līgums: 12.1998. Termiņš: 15 gadi	--	--
Apkures un komunālo pakalpojumu sniegšana Branku un Jaunpēternieku ciemos	Cenu pagasta padome un SIA „Ūdenslāse” Koncesija	Līgums: 03.2003. Termiņš: 5 gadi	--	--
Atkritumu apsaimniekošana Siguldā	Siguldas pilsētas dome un SIA „Vaania” Koncesija	Līgums: 06.2003. Termiņš: 30 gadi	--	--
Atkritumu savākšana un apsaimniekošana Aglonā	Aglonas pagasta padome un SIA „Dova” Koncesija	Līgums: 08.2004. Termiņš: 10 gadi	--	--
Siltumapgāde Inčukalnā	Inčukalna novada dome un SIA „Straujupīte” Koncesija	Līgums: 08.2007. Termiņš: 10 gadi	--	--
Jēkabpils siltumapgāde	Koncesija		2,98 milj. Ls	Plānošanas stadijā

Jēkabpils siltumapgādes projekts ir viens no pieciem LIAA PPP pilotprojektiem. Uz šī projekta bāzes LIAA izstrādāja standarta dokumentāciju siltumapgādes koncesijas projekta realizācijai, ar mērķi atvieglot siltumapgādes koncesijas projektu sagatavošanu un realizēšanu, jo pašvaldības, izmantojot šo standarta dokumentāciju, varētu samazināt izdevumus konsultācijām. LIAA sagatavotajā siltumapgādes koncesijas projekta standarta dokumentācijas paketē ietilpst koncesijas nolikuma paraugs, koncesijas līguma paraugs, kā arī metodiskās vadlīnijas šāda koncesijas projekta realizēšanai.

Savukārt **Inčukalna siltumapgādes projektā** tika izmēģināta LIAA izstrādātā siltumapgādes koncesijas standarta dokumentācija. Projekta gaitā pašvaldības darbinieki, izmantojot standarta dokumentāciju, kā arī atbalstu no LIAA, sagatavoja koncesijas konkursa nolikumu un koncesijas līgumu, kā arī realizēja projektu praksē. Jāatzīmē, ka šādas standarta PPP projekta dokumentācijas un vadlīniju esamība nes būtisku līdzekļu ekonomiju mazajām pašvaldībām, padarot PPP alternatīvu praktiski izmantojamu infrastruktūras projektu realizācijā.

¹ http://www.cfca.gov.lv/?object_id=973

Ka vērā ņemama prakse jāatzīmē **Siguldas siltumapgādes koncesijas projekts**, kura realizācijā tika piesaistīts ERAF līdzfinansējums LVL 156 786,- apjomā.

Izvērtējot esošo Latvijas PPP projektu praksi komunālo un sociālo pakalpojumu jomā, jāsecina, ka:

- Pamatā tiek izmantota koncesija kā PPP veids, kas ir loģiski, jo šīs nozares publiskie pakalpojumi ir saistīti ar pakalpojumu tarifiem (maksājumu saņemšanu tieši no gala patērētājiem) un tādējādi koncesija ir visatbilstošākais PPP veids;
- Lielākā daļa komunālo pakalpojumu PPP projektu ir siltumapgādes infrastruktūras projekti, kuru ietvaros tiek modernizētas novecojušās siltumtrases, lai samazinātu siltuma zudumus ar mērķi nepalielināt gala lietotāju maksājumus;
- Komunālo pakalpojumu infrastruktūras projektu izmēri no finanšu viedokļa ir salīdzinoši mazi (LVL 2-7 milj.). Tas nozīmē, ka, dēļ nelielā projektu izmēra, to īstenošana ar PPP var būt salīdzinoši dārga augsto uzsākšanas izmaksu dēļ;
- Partnerības termiņš komunālo pakalpojumu PPP projektiem svārstās no 5 līdz 30 gadiem;
- Mazajās pašvaldībās ir būtiskas problēmas ar iedzīvotāju maksātspēju, kā rezultātā tiek kavēti maksājumi par komunālajiem pakalpojumiem, kas savukārt, kā liecina pieredze, var novest līdz privātā partnera bankrotam.

Lai gan nozarē ir visvairāk realizēto PPP projektu, tomēr, ņemot vērā vajadzības pēc nozares infrastruktūras sakārtošanas un Latvijas pašvaldību skaitu, ir skaidrs, ka nozarē vēl ir ļoti liels un neizmantots PPP projektu realizācijas potenciāls.